

Jaki utwór nazywamy bajką?

Cele lekcji

- wyszukiwanie i wykorzystywanie informacji z tekstu
- wyszukiwanie w tekście informacji wyrażonych wprost i pośrednio
- charakteryzowanie i ocena bohaterów
- odbieranie tekstów kultury na poziomie dosłownym i przerośnym
- rozpoznawanie i określanie cech bajki
- kształcenie umiejętności głośnego czytania i głosowej interpretacji tekstu
- redagowanie bajki

Metody i techniki

- rozmowa
- karta pracy
- praca z tekstem
- prezentacja

Formy pracy

- jednostkowa
- grupowa
- zbiorowa

Materiały i środki dydaktyczne

- multipodręcznik *Język polski. Między nami 5*, s. 204-208
- karta pracy

Nauczyciel posługuje się multipodręcznikiem, korzystając z rzutnika lub tablicy multimedialnej.

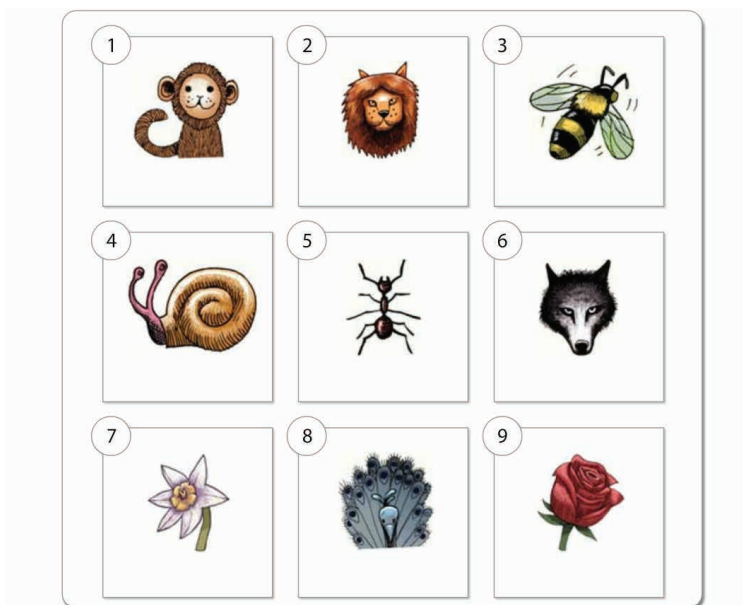
Czas realizacji

- 1 godzina lekcyjna

Przebieg lekcji

1. Wykonanie zadania wstępnego (s. 204)

Klikamy w ikonę . Nie wyświetlamy polecenia, tylko podajemy je uczniom ustnie. Uczniowie na razie nie uruchamiają swoich multipodręczników. Możemy wyświetlać obrazki pojedynczo, klikając w numery na dole strony, lub wyświetlić od razu wszystkie, używając ikony . Propozycje uczniów możemy zapisywać dookoła obrazków, korzystając z . Jeżeli chcemy zapisywać odpowiedzi podawane przez uczniów, to najlepiej wyświetlić od razu wszystkie obrazki.

A. Łuczak, A. Murdzek, *Język polski 5. Między nami. Multipodręcznik*, str. 204

Polecenie dla uczniów:

- Podajcie cechy, z którymi najczęściej kojarzą się przedstawione zwierzęta i rośliny.

2. Analiza i interpretacja bajek (zadanie 1, s. 207)

Przechodzimy do strony 207 i powiększamy polecenie 1a.

1. a) Podzielcie się na 2–3-osobowe grupy. Przeczytajcie uważnie przydzielony wam utwór i wykonajcie polecenia.
- Przygotujcie wzorcowe odczytanie utworu oraz opowiadanie jego treści.
 - Wypiszcie bohaterów utworu.
 - Nazwijcie i zapiszcie ich cechy.
 - Sformułujcie morał wynikający z treści utworu.
 - Powiedzcie, czy tekst zapisano wierszem czy prozą.

A. Łuczak, A. Murdzek, *Język polski 5. Między nami. Multipodręcznik*, str. 207

Dzielimy uczniów na grupy, informujemy, że zaraz zostaną im przydzielone teksty, nad którymi będą pracować. Omawiamy zadanie, zaznaczając za pomocą narzędzia wyrazy i sformułowania: *wzorcowe odczytanie, opowiadanie treści, bohaterów, cechy, morał, wierszem czy prozą*. Wyjaśniamy różnicę między zapisem wierszem a prozą. W tym celu wracamy do strony podręcznika i klikamy w ramkę znajdującą się pod poleceniem 1a.

Następnie cofamy się do strony 204 i wyświetlamy pierwszy utwór. Odczytujemy tekst głośno i tłumaczymy z uczniami trudne wyrazy. Tak samo postępujemy z kolejnymi trzema tekstami.

Prosimy uczniów o uruchomienie multipodręczników i przydzielamy grupom teksty znajdujące się na stronach 204–206. Rozdajemy karty pracy i wyznaczamy czas na wykonanie zadania.

Na tablicy lub rzutniku ponownie wyświetlamy polecenie 1a z multipodręcznika (aby zrobione wcześniej zaznaczenia były widoczne, należy kliknąć w ikonę). Uczniowie pracują w grupach. Najpierw słuchają przydzielonej bajki, klikając w ikonę , a następnie na podstawie tekstu uzupełniają odpowiednią część tabeli z karty pracy (karta pracy, zadanie 1). Nauczyciel pomaga uczniom, jeśli mają trudności, oraz sprawdza, czy teksty są zrozumiałe. Problematyczny może się okazać zwłaszcza utwór Adama Mickiewicza *Lis i kozielek* ze względu na liczne archaizmy.

Po upływie wyznaczonego czasu prosimy uczniów o prezentację zebranych informacji. Jeśli nad daną bajką pracowała więcej niż jedna grupa, to odpowiedzi mogą podawać wrywkowo i nawzajem się uzupełniać. Kiedy uczniowie będą odczytywać utwory i przedstawiać zebrany materiał, warto wyświetlać dany tekst. Jeśli morał został wyrażony wprost, można go zaznaczyć za pomocą narzędzia . W trakcie prezentacji pozostałe zespoły zapisują informacje na temat każdej z bajek w odpowiednich miejscach tabeli (karta pracy, zadanie 1).

3. Sformułowanie definicji bajki

Informujemy uczniów, że omawiane przez nich utwory to bajki, i prosimy, aby na podstawie wykonanej pracy i uzupełnionej tabeli podali cechy, którymi charakteryzuje się ten gatunek literacki. Następnie wyświetlamy definicję znajdującą się u dołu s. 207 podręcznika i odczytujemy ją głośno.

Bajka to krótki utwór napisany wierszem lub prozą, którego bohaterowie (najczęściej zwierzęta, rośliny) uosabiają cechy ludzkie. Bajka zawiera pouczenie (morał). Pokazuje między innymi, jak postępować i czego unikać w życiu.

A. Łuczak, A. Murdzek, *Język polski 5. Między nami. Multipodręcznik*, str. 207

Uczniowie wykonują zadanie 2 z karty pracy.

4. Redagowanie bajek (zadanie 3, s. 208)

Klikamy w zadanie 3 i odczytujemy je głośno.

3. Napisz bajkę do zamieszczonej ilustracji.

A. Łuczak, A. Murdzek, *Język polski 5. Między nami. Multipodręcznik*, str. 208

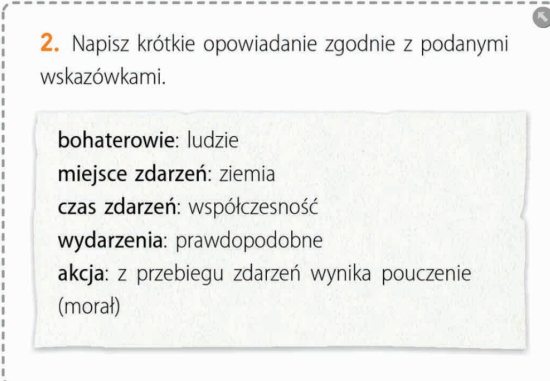
Aby powiększyć obrazek, klikamy w ikonę . Uczniowie mogą tworzyć bajkę w tych samych zespołach, w których pracowali wcześniej, lub indywidualnie. Zapisują swoje teksty na karcie pracy (zadanie 3). Po upływie wyznaczonego czasu prosimy chętnych uczniów o odczytanie swoich utworów. Wspólnie sprawdzamy, czy teksty mają niezbędne cechy bajki. Najlepsze prace można nagrodzić oceną bardzo dobrą.

5. Zapisanie tematu

Uczniowie mogą sami zaproponować temat lekcji. Temat dyktujemy. Uczniowie zapisują go w zeszytcie i wklejają kartę pracy.

6. Praca domowa (zadanie 2, s. 208)

Jako pracę domową uczniowie wykonują zadanie 2 z podręcznika. Wyświetlamy je i omawiamy.

2. Napisz krótkie opowiadanie zgodnie z podanymi wskazówkami.

bohaterowie: ludzie
miejsce zdarzeń: ziemia
czas zdarzeń: współczesność
wydarzenia: prawdopodobne
akcja: z przebiegu zdarzeń wynika pouczenie (morał)

A. Łuczak, A. Murdzek, *Język polski 5. Między nami. Multipodręcznik*, str. 208

Karta pracy

1. Uzupełnij tabelę.

tytuł utworu	bohaterowie		moral	sposób zapisu tekstu
	nazwa	cecha		
<i>Kruk i lis</i>				
<i>Lis i koziet</i>				
<i>Lew i wdzięczna mysz</i>				
<i>Trzcina i oliwka</i>				

